

ΝΙΚΟΛΑΣ ΣΕΒΑΣΤΑΚΗΣ

Τα υλικά ενός τραύματος

ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΟ ΝΕΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ «ΚΑΤΑΓΩΓΗ Η ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ»

Συνέντευξη στον
Νικόλαη Παπαγεωργίου

Εχοντας στο παλμαρέ του λαμπρές ακαδημαϊκές περπατημένες, γνωρίζα καλύτερα τον Νικόλα Σεβαστάκη από τη στήλη άποψης στη life. Εκτιμώ τη νηφαλιότητα και τον καθαίο λόγο του για φλέγοντα θέματα με γραφή που ξεβολώνει και δε ραγίζει το τζάμι. Το νέο του μυθιστόρημα «Καταγωγή ή οι ιστορίες των άλλων» που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Πατάκη» είναι το έκτο λογοτεχνικό έργο του. Ο κεντρικός ήρωας Άρης Χειμωνίτης, νεαρός φιλόλογος στην Αθήνα της δεκαετίας του '90, γιος γνωστού αρχιτέκτονα και μιας «φλεγόμενης» διορθώτριας λογοτεχνικών βιβλίων, έχει πρόσφατα εγκαταλείψει την οικογενειακή εστία και φιλοδοξεί να γίνει συγγραφέας. Κάθε βεβαιότητα του, όμως, για τη ζωή θα διασαλευτεί όταν θα ανακαλύψει τη δράση της μητέρας του στη διάρκεια της δικτατορίας, γεγονός που θα συμβάλει στην πνευματική του ενηλικίωση. Ένα μυθιστόρημα για τις αποσιωπώσεις της Ιστορίας και το πώς τα τραύματα περνούν από γενιά σε γενιά. Μιλήσαμε για την αξία του τίτλου ενός μέντορα, τον σεβασμό της σιωπής και την ανάγκη ισορροπίας της νέας γενιάς.

Ξεκινάω από τον τίτλο του βιβλίου σας και θέλω να μου πείτε αν για σας η καταγωγή έχει σφικτά γεωγραφικά πλαίσια ή αν είναι κάτι -πολύ-παραπάνω απ' αυτό που φανταζόμαστε. Τι ακριβώς κουβαλάει αυτό το DNA-λεγεωνάριος; Ποια ήταν η γενεσιουργός αιτία του μυθιστορήματος;

Η καταγωγή είναι κάτι που το κληρονομείς και την ίδια στιγμή

κάτι που το φτιάχνεις εσύ ο ίδιος, το φροντίζεις και με κάποιο τρόπο, το επιλέγεις. Δεν μιλώ προφανώς για την εθνική καταγωγή κάποιου ή των πρώων του μυθιστορήματος. Ούτε καν για την πολιτική καταγωγή του ενός ή του άλλου. Το θέμα είναι από ποια υλικά φτιάχνεται ένα τραύμα αλλά και η σχέση των ανθρώπων στο πέρασμα του χρόνου.

Το μεγαλύτερο κομμάτι του βιβλίου σας διαδραματίζεται την δεκαετία του '90 αλλά αποπνέει κάτι «άχρονο» σχετικά με την διαδραμάτιση των γεγονότων. Τελικά με μια σχετική ασφάλεια χρονικής απόστασης, ήταν μια δεκαετία που δεν συνέβη «τίποτα» ή απλά μια κάψουλα εκτροπής πολιτικής γενιάς;

Διάλεξα τη δεκαετία του '90 γιατί ήταν ο χρόνος της απογείωσης, η φαντασία και η πραγματικότητα (εν μέρει) μιας Ελλάδας σύγχρονης που αφήνει πίσω της τα τραύματα του παρελθόντος και συγχρονίζεται με τη Δύση. Ο ήρωάς μου, γύρω στα 25 στα μέσα της δεκαετίας, έχει αισθητικές αναζητήσεις αλλά όχι έντονα πολιτικά πάθη. Δεν συμμερίζεται κάποιο βασικό Life-style της εποχής και, παρόλα αυτά, δεν καταλαβαίνει κι αυτός (όπως και άλλοι της γενιάς του) τα σκληρά δεδομένα του ελληνικού ιστορικού παρελθόντος. Από εκεί και πέρα, ήταν μια δεκαετία με κάποια ελαφρότητα και ευδαιμονία, άσχετα αν ένα κομμάτι εκείνης της ιστορίας αποδείχτηκε σάπιο και ρηχό.

Μιας που η επαγγελματική σας πορεία έχει εκατοντάδες συναπαντήματα με μαθητές, πιστεύετε στην αξία του μέντορα; Στην «Καταγωγή» οι δύο μέντορες του ήρωα κρύβουν από κίνητρα εξιλέωσης μέχρι λατρεία της

ντόλτσε βίτα. Μήπως βρικολακιάζουμε κάπως αποζητώντας φόρτιση από νεανικές μπαταρίες; Είναι κάτι που με απασχολεί τον τελευταίο καιρό.

Ο μέντορας «παλιού» τύπου δεν επιζητεί ή όπου πάει να εμφανιστεί γίνεται γραφική φιγούρα. Με σημερινούς όρους, κάποια ιερά τέρατα-μέντορες ήταν κακοποιητικές φιγούρες ή υποκατάστατα ενός αυταρχικού πατέρα. Αυτό που έχει σημασία είναι να μπορεί ο παλαιότερος να συνομιλεί με τους νεότερους, να τους δείχνει πράγματα που δεν θα τα βρουν εύκολα στο χάος της πληροφορίας ή στα άπειρα βιντεάκια του TikTok. Χωρίς περιττές κολακείες (του τύπου 'είστε καλύτερη γενιά από τη δική μας' κλπ) και χωρίς να αποθεώνουμε κάθε ιδεολογική τάση που βγάξει η εποχή. Για να έλθω όμως στο μυθιστόρημα, οι δυο άνθρωποι που πλευρίζουν τον Άρη Χειμωνίτη είναι άλλου τύπου μορφές: ο ένας μια καλλιτεχνική ψυχή που αστόχασε, ο άλλος ένας συμμετοχός στο κακό που απωθεί εγκλήματα και κακές ιστορίες με τις σοφίες του. Οι μέντορες καμιά φορά γίνονται γκουρού καταστρέφοντας τους ακολούθους τους ή λειτουργούν ως δάσκαλοι που ξεκλειδώνουν κόσμους και δυνατότητες στους μαθητές τους. Αυτό το δεύτερο είναι μια δύσκολη και ωραία τέχνη.

Αξίζει τελικά να γινόμαστε κυνηγοί της χαμένης Κιβωτού οικογενειακών μυστικών ή ακόμα και η αποσιώπηση μπορεί να είναι ευεργετική;

Κάποιες φορές η σιωπή είναι μια μορφή αξιοπρέπειας και σεβασμού. Άλλες φορές

όμως οι επόμενοι, τα παιδιά, χρειάζεται να γνωρίζουν και να μην μένουν στο σκοτάδι.

Σκάβετε στα χώματα του εκδοτικού χώρου «βαφτίζοντας» τον ήρωά σας Άρη Χειμωνίτη συγγραφέα και τη μητέρα του επιμελήτρια εκδόσεων. Με ελαφρύ σαρκασμό αλλά και αγάπη σχολιάζετε τον μικρό(;)κοσμο του βιβλίου. Περιπέτεια του alter ego σας ή φόρος τιμής;

Το μυθιστόρημα αποδίδει φόρο τιμής σε μια δυνατή και άγρυπνη επιμελήτρια. Ο Άρης Χειμωνίτης έχει την προσδοκία να γίνει συγγραφέας και τελικά το καταφέρνει μέσα από την ιστορία της μητέρας του. Μοιάζει όντως με μια έμμεση αναφορά στον σύνθετο δεσμό του συγγραφέα με τον επιμελητή-διορθωτή του που είναι δεσμός οφειλής και συγχρόνως έντασης και συχνά 'αντίθετος'. Θέλω όμως να πω κάτι γενικότερο: γινόμαστε ό,τι γινόμαστε στη ζωή και μέσα από τις διορθώσεις στις οποίες μας υποβάλλουν οι άλλοι και ιδίως όσοι αγαπάμε. Δεν είμαστε αυτοδύναμοι.

Με τη σκέψη στις πρόσφατες εκλογές και ορμώμενος από την στήλη σας εβδομαδιαία στήλη ιδεών που κοκκινίζει τους «μοντέρνους» καιρούς μας, δώστε μου μια σύντομη και ψόχραμη αποτίμηση της όλης περιόδου και των ωδινών της. Τι μας ξημερώνει;

Ζούμε μια εποχή όπου οικείες μορφές 'κανονικότητας' δεν επιζούν πια ή μπορεί για λίγους, πολύ εύπορους ανθρώπους. Χρειάζεται να ξαναφεύρουμε τον κοινωνικό δεσμό, τη σχέση μας με το φυσικό περιβάλλον και να ελέγχουμε την άγρια δυναμική της τεχνολογικής και χρηματιστικής ισχύος. Ο κόσμος ψηφίζει κεντροδεξιά ή και συντηρητικά νομίζω όμως πως συγχρόνως υπάρχει μια ευρύτερη πλειοψηφία που συναντιέται υπέρ μιας δημοκρατίας που θα είναι και πολιτική και κοινωνική, που θα μειώσει τις ανισότητες και τις αναξιοπρέπειες σχέσεις. Χρειαζόμαστε και καλές εναλλακτικές και αντιπροτάσεις, όχι τα αναθέματα και τις ευκολίες των social media και των ψηφιακών οπαδών. Οι κρίσεις δεν θα τελειώσουν μόνο με καλή νομοθέτηση ή με μια απλή πολιτική αλλαγή. Οι νεότεροι έχουν πια να ισορροπήσουν ανάμεσα στα θετικά της μεταπολιτευτικής δημοκρατίας και στις δικές τους ανάγκες και προτεραιότητες να αλλάξουν τα πράγματα στη χώρα. 🇬🇷

Γινόμαστε ό,τι γινόμαστε στη ζωή και μέσα από τις διορθώσεις στις οποίες μας υποβάλλουν οι άλλοι και ιδίως όσοι αγαπάμε

